

Hrvatska revizorska komora

Međunarodni standard financijskog izvještavanja 9:
„Financijski instrumenti”

Pregled

OMRS je 24. srpnja 2014. godine objavio konačnu verziju
Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja (IFRS) 9 „Financijski instrumenti“
– obvezna retroaktivna primjena u **2018.**

Klasifikacija i mjerenje

Umanjenje vrijednosti

Opće računovodstvo zaštite

Računovodstvo makrozaštite

Zasebni projekt

Pregled

	Promjene u odnosu na MRS 39?
Djelokrug	Nema ih, tek manja proširenja (npr. umanjenje preuzetih obveza za kreditiranjem ne mjeri se po FV kroz DG)
Priznavanje i prestanak priznavanja	Nema.
 Klasifikacija i mjerenje financijske imovine	Novi model klasifikacije i mjerenja koji se temelji na: <ul style="list-style-type: none"> • poslovnom modelu subjekta (na razini portfelja) i • obilježjima ugovorenog tijeka novca po pojedinačnom financijskom sredstvu
Klasifikacija i mjerenje financijskih obveza	<ul style="list-style-type: none"> • Bez izmjena u klasifikaciji. • Novi zahtjevi vezano uz promjene fer vrijednosti vlastitog duga subjekta mjerenog primjenom opcije fer vrijednosti („pitanje vlastitog kredita“, eng. own credit issue).
Ugrađene izvedenice	Provjeru bifurkacije potrebno je primijeniti kod hibridnih ugovora da bi se utvrdilo sadrži li on kao osnovni ugovor financijsku obvezu ili imovinu koja ne potpada u djelokrug MSFI-ja 9 (hibridni ugovori s financijskom imovinom kao osnovnim ugovorom razvrstavaju se u cijelosti prema kriteriju ugovorenog tijeka novca).
 Mjerenje po amortiziranom trošku	Nema.
Umanjenje vrijednosti	Značajna promjena modela očekivanog gubitka
Računovodstvo zaštite (RZ)	<ul style="list-style-type: none"> • Novi model čvršće povezuje RZ s aktivnostima upravljanja rizicima. • Izbor između računovodstvene politike prema kojoj se u cijelosti primjenjuje model računovodstva zaštite iz MRS-a 39 ili zaštita fer vrijednosti na razini portfelja prema MRS-u 39 kod primjene računovodstva zaštite iz MSFI-ja 9. • U tijeku je zasebni projekt o računovodstvu makrozaštite (trenutno nije uvršten u MSFI 9).

Razlozi zamjene MRS-a 39 MSFI-jem

CILJEVI:

Pojednostavljenje – zamjena četiriju kategorija financijske imovine iz MRS-a 39:

- FV kroz DG
- Zajmovi i potraživanja
- Imovina koja se drži do dospijeca
- Imovina raspoloživa za prodaju

Konvergencija s US GAAP-om (napušteno)

Fer vrijednost kroz DG

Veći pritisak na mjerenje fer vrijednosti kao odgovor na kritike MRS-a 39 (FV kroz RDG kao preostala kategorija)

Fer vrijednost kroz OSD

Dodano pri izradi Standarda

Amortizirani trošak

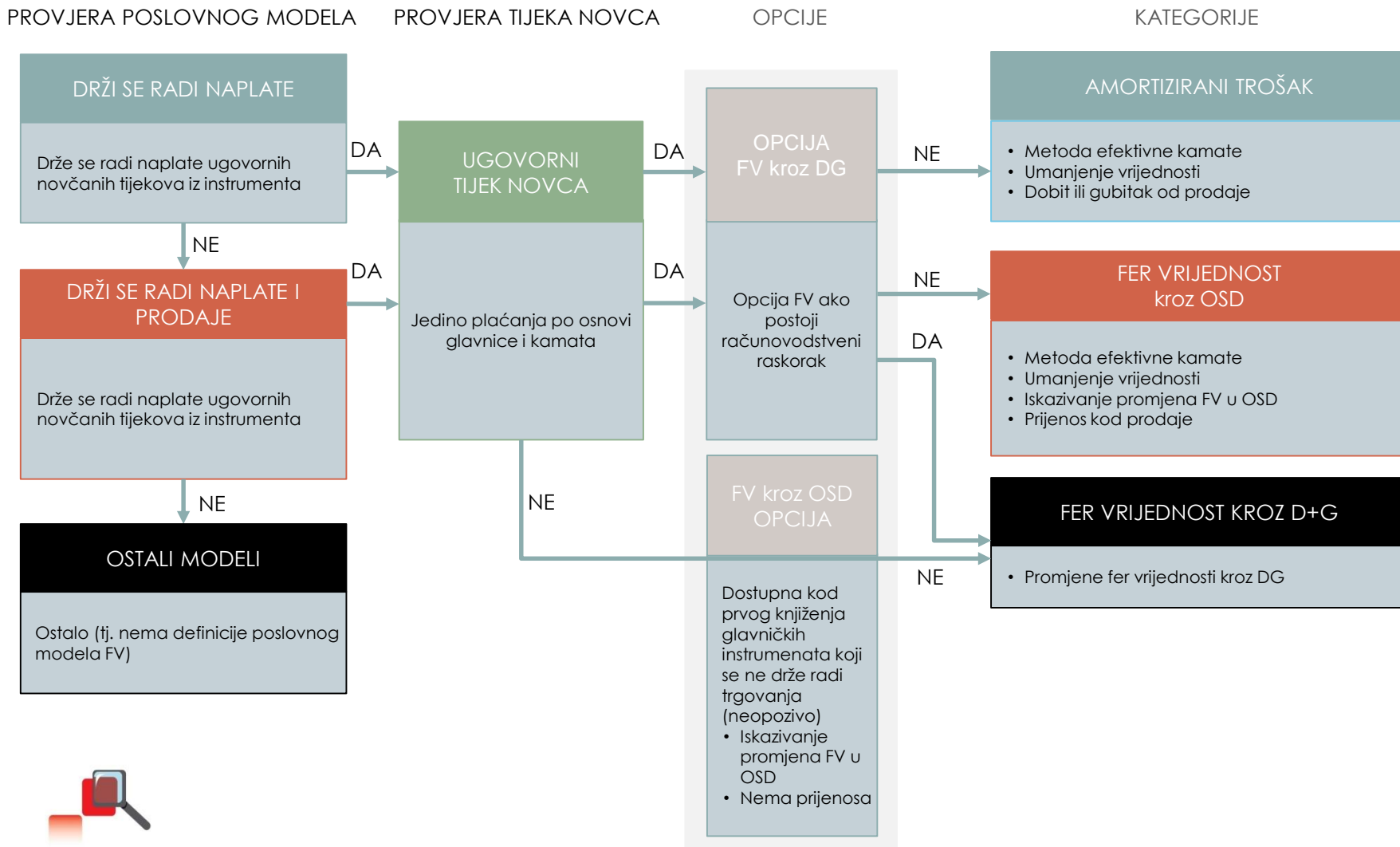
- Samo kad su ispunjeni kriteriji
- Provjera poslovnog modela
 - Provjera tijeka novca

OSNOVE KLASIFIKACIJE I MJERENJA

Klasifikacija financijske imovine – model iz MSFI-ja 9

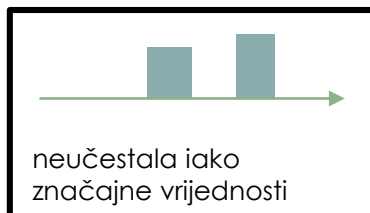
Poslovni model držanja radi naplate

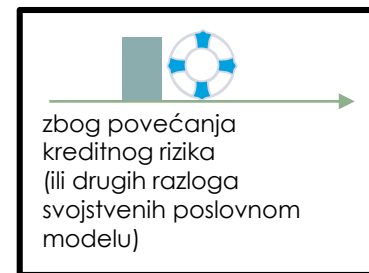
Cilj ovoga modela je **imovinu držati radi naplate ugovorenih priljeva novca**

Prodaja nije sastavni dio poslovnog modela u kojem se primjenjuje amortizirani trošak, ali može se s njime poklapati ako:

Uzrokovano bilo unutarnjim, bilo vanjskim okolnostima

Definicija praga i povijesni podaci

Posljedice nekonzistentnosti prodaje

Reklasifikacija

Moglo je doći do promjene poslovnog modela za nove financijske instrumente

Nema reklasifikacije bez promjene poslovnog modela za postojeću financijsku imovinu.

Nema pogreške prema MRS-u 8.

Poslovni model držanja radi naplate i prodaje

Cilj se postiže
i naplatom ugovorenog novca i prodajom financijske imovine

I naplata ugovorenih priljeva i prodaja financijske imovine **sastavnice su** realizacije cilja poslovnog modela.

Nije neophodno promatrati učestalost, vrijednost i razloge prodaje.

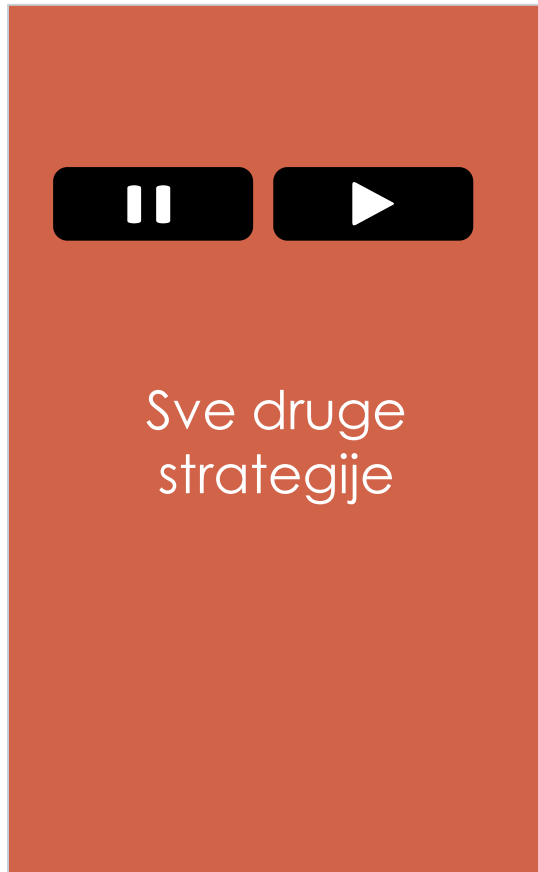
U pravilu je riječ o većoj učestalosti i vrijednosti prodaje u odnosu na poslovni model držanja radi naplate.

Likvidnost potrebna samo **u slučaju stresa** → držanje radi naplate

Ostali modeli

Svi ostali poslovni modeli spadaju u kategoriju FV kroz DG

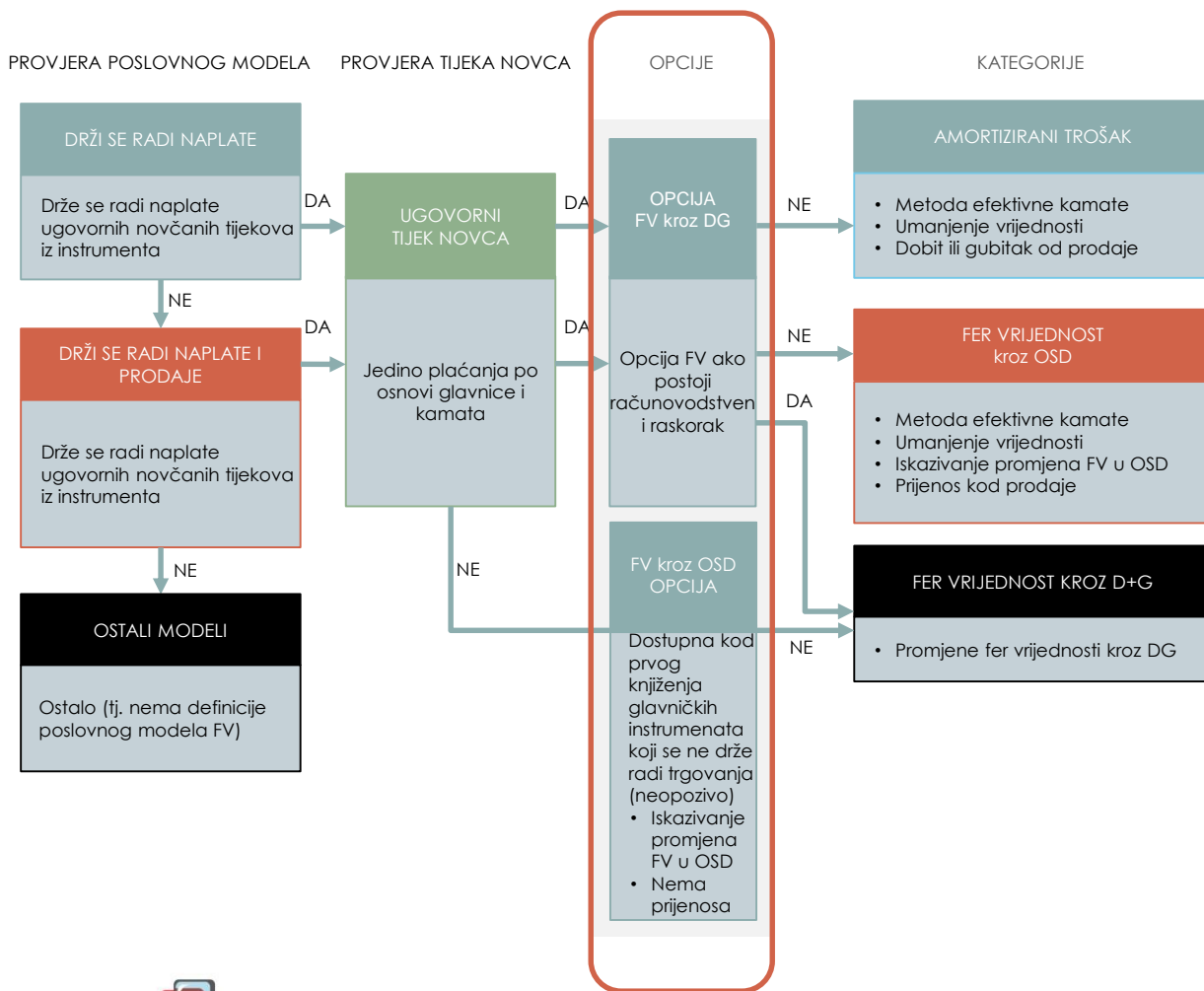
Razlika u odnosu na MRS 39

**preostala kategorija
financijske imovine iz
MRS-a 39 je fin.
imovina raspoloživa
za prodaju**

Opcije mjerenja

- **kategorija** mjerenja
- **dužnički** instrumenti
- tijek novca: isključivo glavnica i kamate
- dividende, umanjeње, tečajne razlike iskazuju se u **D+G**
- kod prestanka priznavanja kumulativni rezultat prenosi se iz OSD u D+G

- **opcija** mjerenja
- **glavnički (vlasnički)** instrumenti
- neopoziv izbor
- ne drže se radi trgovanja
- dividende se iskazuju u **D+G**
- bez umanjeња u D+G
- kod prestanka priznavanja kumulativni rezultat **ne prenosi se** iz OSD u D+G

Obilježja ugovorenog tijeka novca

„Basic lending arrangement”

Provjera u valuti u kojoj je
financijska
imovina denominirana.

Glavnica

Kamata na nepodmirenu glavnica

Fer vrijednost kod
prvog
evidentiranja

Vremenska
vrijednost
novca

Kreditni rizik

Drugi osnovni rizici i
troškovi kreditiranja

Uzeti u obzir
protok vremena

Primjerice

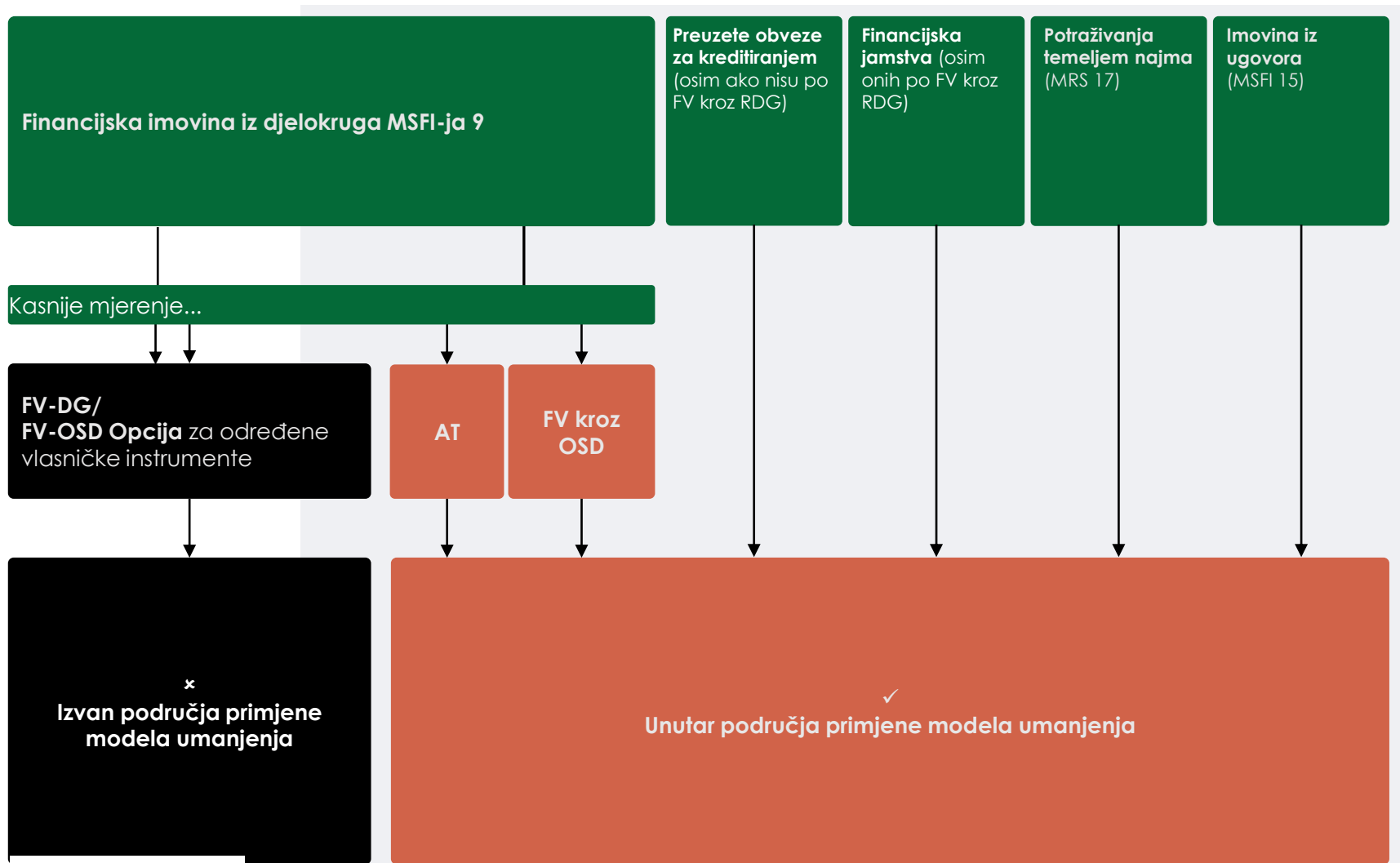
- rizik likvidnosti
- administrativni troškovi
- marža dobiti
- itd.

OSNOVE UMANJENJA VRIJEDNOSTI

Djelokrug

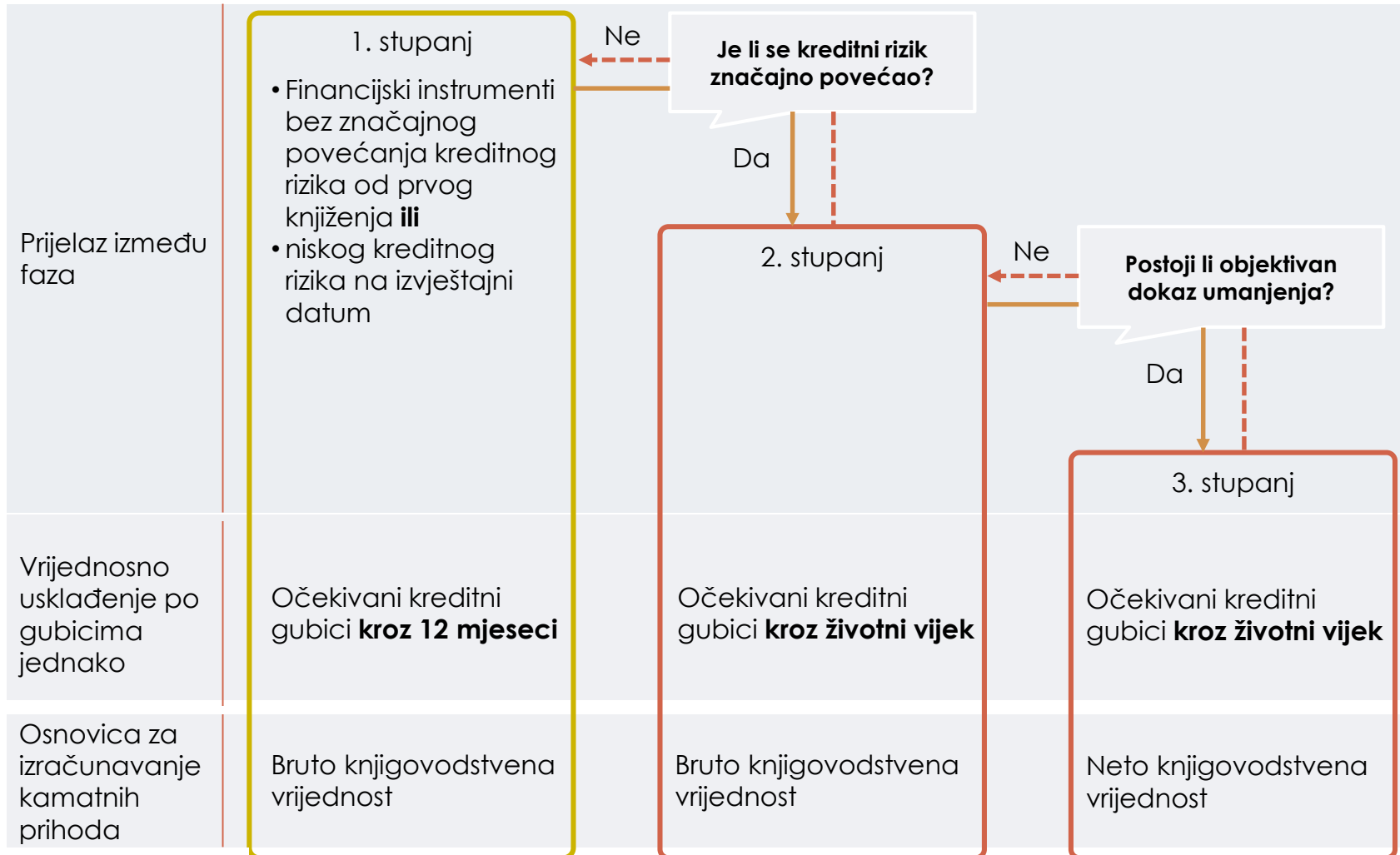

MSFI 9 naspram MRS-a 39

	MRS 39	MSFI 9
Uredni krediti (bez povećanja kreditnog rizika)	X	Očekivani kreditni gubici kroz 12 mjeseci 1. stupanj
Značajni porast kreditnog rizika	X	Očekivani kreditni gubici kroz životni vijek 2. stupanj
Umanjenje kredita	Očekivani kreditni gubici kroz životni vijek	Očekivani kreditni gubici kroz životni vijek 3. stupanj

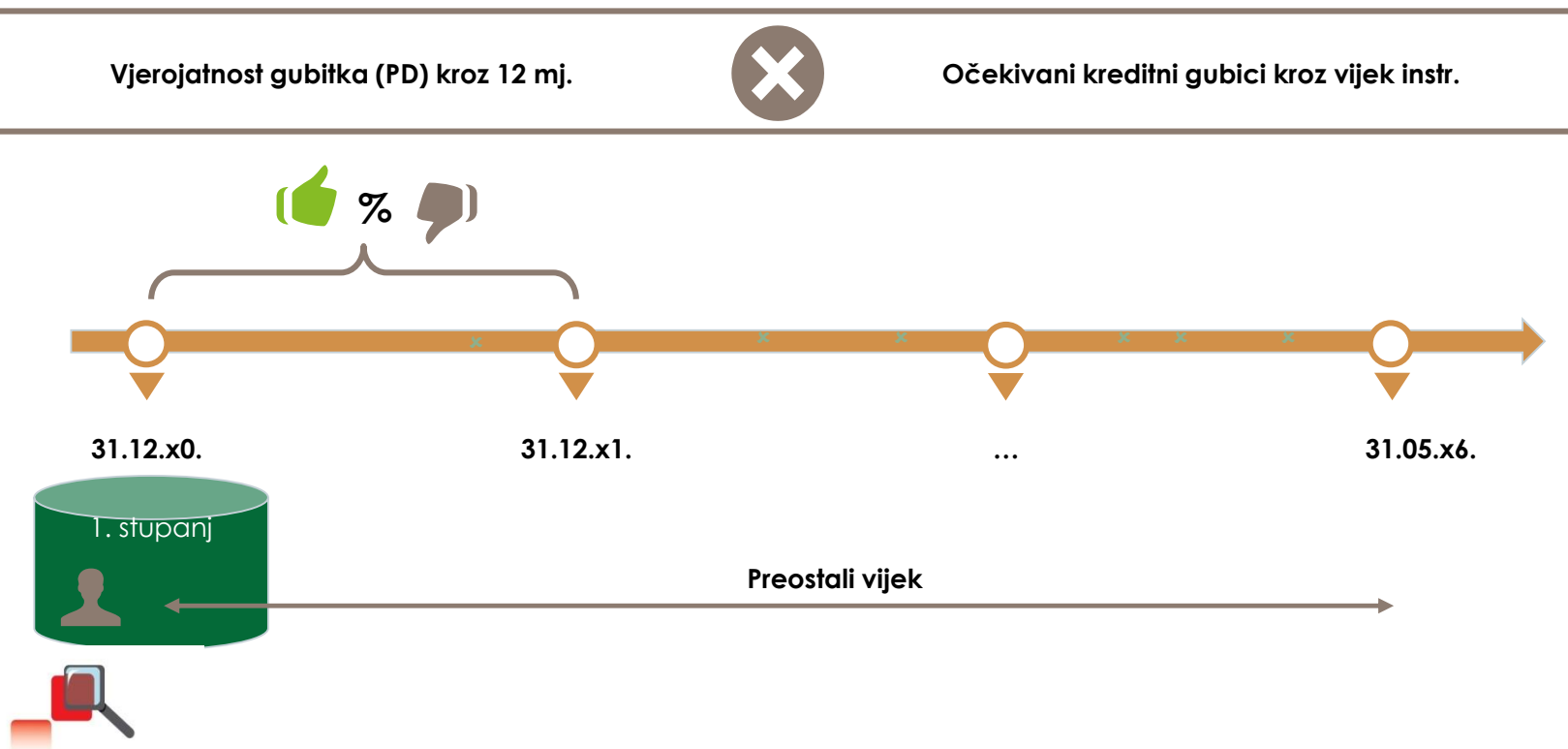

Pregled novog postupka provedbe umanjenja

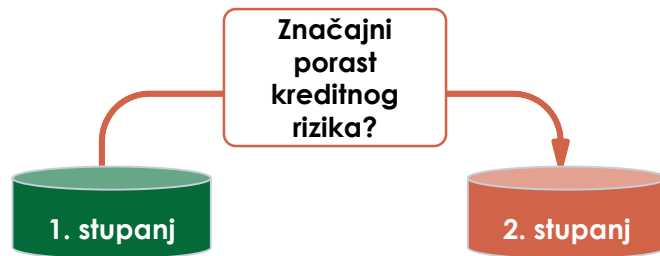
Očekivani kreditni gubici kroz 12 mjeseci

Očekivani kreditni gubici kroz 12 mjeseci odnose se na **dio očekivanih kreditnih gubitaka kroz razdoblje, tj. vijek instrumenta** uslijed mogućeg neplaćanja u idućih 12 mjeseci, tj. manjak novca kroz vijek instrumenta ako do neplaćanja dođe unutar 12 mjeseci od izvještajnog datuma (ili nekog kraćeg razdoblja ako je očekivani vijek financijskog instrumenta kraći od 12 mjeseci), vagano vjerojatnošću nastanka neplaćanja (defaulta).

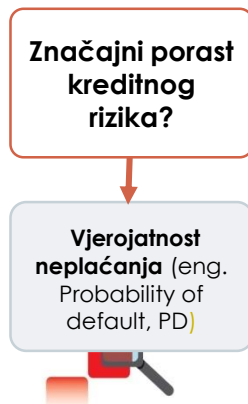
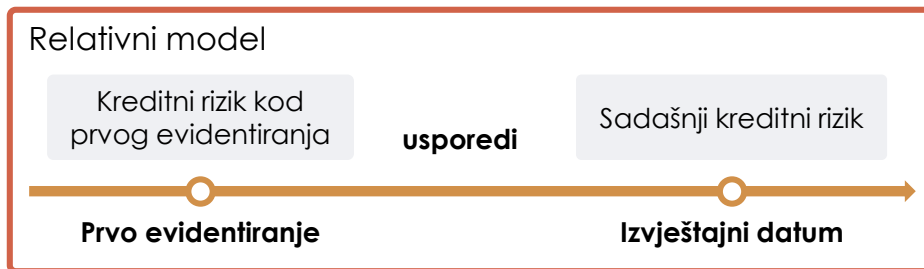
Reklasifikacija iz 1. stupnja

Značajno povećanje kreditnog rizika od prvog priznavanja.

Opća načela

- Usporedba vjerojatnosti neplaćanja (ne očekivanih gubitaka) kroz cijeli vijek instrumenta.
- Usporedbe u samo apsolutnim mjerilima nisu primjerene. Moraju se uzeti u obzir i inicijalni kredit rizik i razdoblje do dospijeaća.
- Načelni pristup (nema konkretne definicije povećanja kreditnog rizika).
- Promatrati razumne i dokazive informacije koje su dostupne bez pretjeranog troška ili angažmana.
 - Pokazatelji (multifaktorska i holistička analiza)
 - Predviđanje i informacije o dospjelim iznosima
 - Pojedinačno ili na razini portfelja

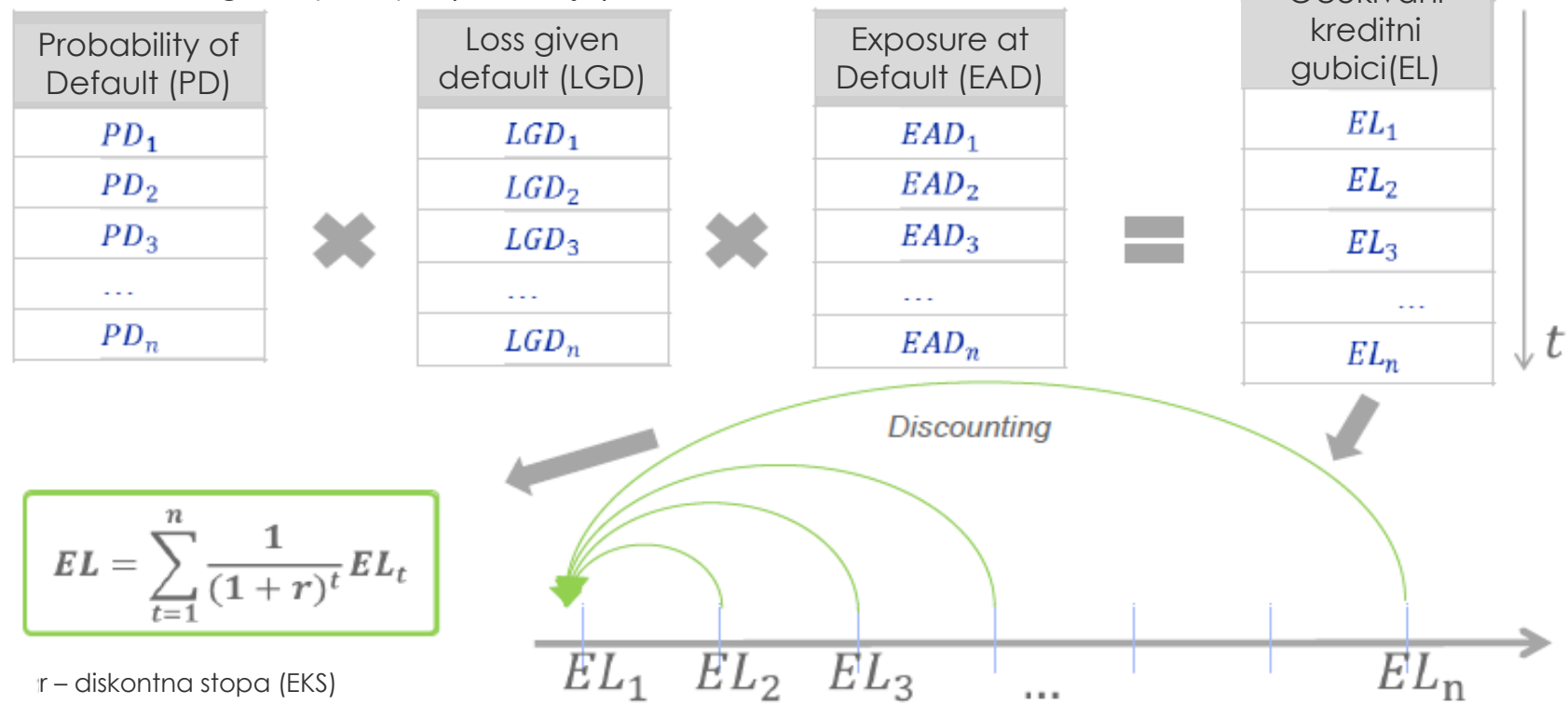
Definicija: neplaćanje

- Promjena kreditnog rizika je promjena rizika neplaćanja kroz očekivano razdoblje financijskog instrumenta.
- Subjekt je dužan primijeniti definiciju neplaćanja koja je u skladu s definicijom koja se koristi u internom upravljanju rizicima relevantnog financijskog instrumenta.
- Oboriva pretpostavka da do statusa neplaćanja dolazi najkasnije nakon proteka 90 dana od roka plaćanja.

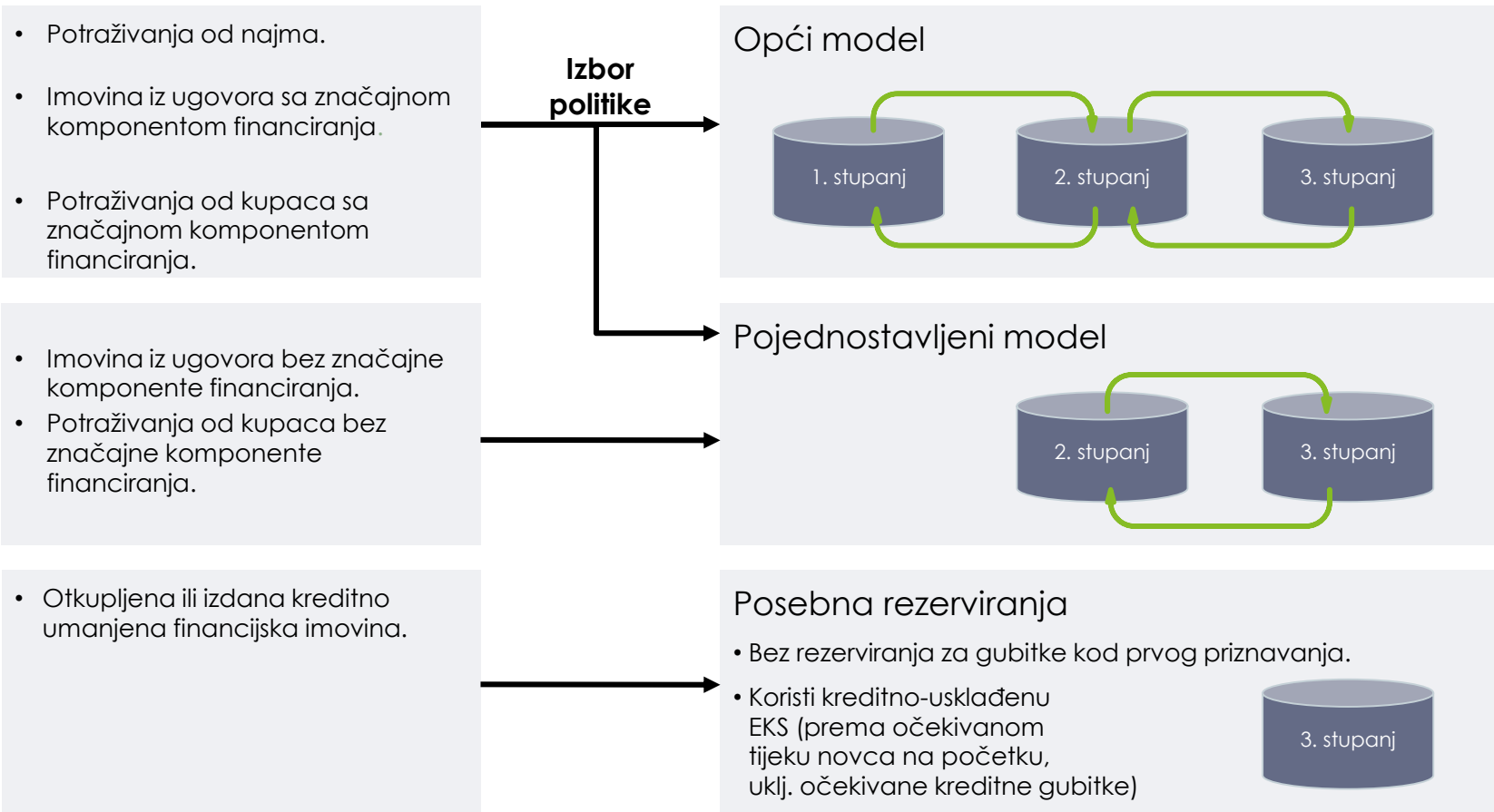
Okvir umanjenja vrijednosti prema MSFI-ju 9

Kako bi se uzela u obzir vremenska vrijednost novca prema zahtjevima MSFI-ja 9, rizični parametri mogu biti izraženi kao vektori, a ne skalari, kao što je bila praksa do sad.

Jedan od mogućih pristupa (ilustracija)

Umanjenje vrijednosti - Iznimke u primjeni općeg pristupa

Koraci izračuna očekivanih kreditnih gubitaka koristeći pojednostavljeni pristup

1

Određivanje relevantnog segmenta u koji spada financijska imovina temeljem zajedničkih karakteristika kreditnog rizika

2

Određivanje vremenskog perioda analize povijesnih stopa gubitaka u svrhu procjene očekivanih kreditnih gubitaka

3

Izračun povijesnih stopa gubitaka

4

Analiza makroekonomskih informacija koje se odnose na buduća razdoblja te usklada povijesnih stopa gubitaka koristeći navedene makroekonomske podatke

5

Izračun očekivanih kreditnih gubitaka

HVALA NA PAŽNJI!

